

(1) Nazwa przedmiotu Mity i magia w nauce, czyli skąd się biorą teorie spiskowe i pseudonaukowe		(2) Kod ECTS	
(3) Nazwa jednostki prowadzącej kierunek Katedra Filozofii i Metodologii Nauk; Wydział Zarządzania i Ekonomii; Politechnika Gdańska			
(4) Studia			
Kierunek/nazwa szkoły doktorskiej/nazwa studiów podyplomowych/nazwa kursu doksztalającego/nazwa szkolenia	Poziom <i>Studia I stopnia</i>	Forma <i>stacjonarne</i>	Moduł specjalnościowy
(5) Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr hab. Przemysław Parszutowicz, prof. PG			
(6) Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		(7) Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć, Wykład		2	
B. Sposób realizacji zajęć: stacjonarnie			
C. Liczba godzin: 30			
(8) Termin realizacji przedmiotu: Semestr letni 2023-2024			
(9) Status przedmiotu: do wyboru		(10) Język wykładowy: polski	
(11) Metody dydaktyczne Wykład ilustrowany prezentacją multimedialną zawierającą materiały audiowizualne, takie jak min. fragmenty filmów, animacje, materiały audio.		(12) Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia Sprawdzian końcowy on-line w formie testu wyboru	
		C. Formy zaliczenia Sprawdzian końcowy on-line w formie testu wyboru	
		D. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Znajomość treści prezentowanych w trakcie wykładu	
		E. Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się w ramach danego przedmiotu Wyniki testu wyboru on-line	
(13) Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne brak			
B. Wymagania wstępne brak			
(14) Cele kształcenia Celem kursu jest przedstawienie najważniejszych mechanizmów myślenia mitycznego i magicznego, będącego jednym z głównych motorów powstawania teorii spiskowych i pseudonaukowych. Uczestnicy kursu zostaną zaznajomieni z podstawowymi technikami myślenia krytycznego umożliwiającymi identyfikację błędów logicznych prowadzących do powstawania narracji pseudonaukowych. Zapoznają się także z przykładami oraz niektórymi przyczynami obecności myślenia mitycznego i magicznego w nauce współczesnej.			

(15) Treści programowe

Magia, mit, religia, metafizyka, nauka; dowody anegdotyczne; magia sympatyczna i zaraźliwa; kult cargo jako przykład myślenia mitycznego; Weber i odczarowanie świata; prawda i względność w nauce; od substancji do funkcji; podstawowe zasady filozofii krytycznej; podstawowe kategorie myślenia mitycznego; *metabasis eis allo genos* i *pars pro toto*; nauka i pseudonauka - koncepcje demarkacji; falsyfikacjonizm Poppera; społeczne uwarunkowania nauki, anarchizm metodologiczny Feyerabenda; przegląd popularnych teorii spiskowych; myślenie mityczne w naukach ścisłych; mit scjentyzmu; techniki mitów politycznych.

(16) Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- A. Chalmers, *Czym jest to, co zwiemy nauką?: Rozważania o naturze, statusie i metodach nauki: Wprowadzenie do współczesnej filozofii nauki*, przeł. A. Chmielewski, Wrocław 1997.
- M. Gardner, *Pseudonauka i pseudouczni*, przeł. B. Krzyżanowski i W. Zon, Warszawa 1966.
- *Pogranicza nauki. Protonauka Paranauka Pseudonauka*, red. J. Zon, Lublin 2009.
- A. K. Wróblewski, *Prawda i mity w fizyce*, Warszawa 1987.
- I. Lakatos, *Nauka a pseudonauka*, 1974, przeł. W. Sady (www.sady.up.krakow.pl/filnauk.lakatos.naukapseudonauka.htm).

B. Literatura uzupełniająca

- J. Bricmont, A. Sokal, *Modne bzdury. O nadużyciach nauki popełnianych przez postmodernistycznych intelektualistów*, przeł. P. Amsterdamski, Warszawa 2004.
- E. Cassirer, *Mit państwa*, przeł. A. Staniewska, Warszawa 2006.
- M. Grabowski, *Istotne i nieistotne w nauce : szkice z aksjologii nauki*, Toruń 1998.
- P. Parszutowicz, *Ernst Cassirer i deontologizacja nauki*, [w:] Archai, t. 1 Filozofia a nauka, red. M. Czarnocka, Warszawa 2011.
- P. Parszutowicz, *Fenomenologia form symbolicznych*, Warszawa 2013.
- M. Rotkiewicz, *Kto i dlaczego wierzy w pseudonaukowe bzdury*, w: www.polityka.pl/niezbednik/1773196,1,kto-i-dlaczego-wierzy-w-pseudonaukowe-bzdury.read
- A. Stanisławska, P. Stanisławski, *Fakt, nie mit*, Wydawnictwo W.A.B 2019.
- www.crazynauka.pl
- www.mitologiawspolczesna.pl
- www.kwantowo.pl/tag/pseudonauka

(17) Kierunkowe efekty uczenia się

(17 A) Wiedza

ma wiedzę ogólną w zakresie nauk humanistycznych lub społecznych lub ekonomicznych lub prawnych obejmującą ich podstawy i zastosowania

(17 B) Umiejętności

potrafi zastosować wiedzę z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych lub ekonomicznych lub prawnych do rozwiązywania problemów

(17 C) Kompetencje społeczne (postawy)

potrafi wyjaśnić potrzebę korzystania z wiedzy z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych lub ekonomicznych lub prawnych w funkcjonowaniu w środowisku społecznym

(18) Kontakt

pparszutowicz@pg.edu.pl